Saksamaa kauba-laewad, kes Wisbi linna, mis Kotlandi saare peäl, purjutamas olid, said kange tuule läbi homiku poole aetud ja juhtusid Wäina jõe suhu. Se sündis aastal **1158**. Saksa-maa kaupmehed hakasid rahwaga seäl kauplema. Sest aeast, kui kord se Maa neile teäda oli, tulid Saksa kaupmehed iga aasta kaupa toomas ja wiimas tagasi. Tulijad olid enamiste kaupmehed Bremeni ja Lübeki linnast (need kahed linnad olid juba seda aegu, nagu tänini kuulsad Saksamaa kauba linnad). Kui nüüd Bremeni linna ülem-piiskop kaupmeeste läbi oli kuulda saanud, selle Maa rahwas kõik alles pimedad paganad olewad, saatis tema ühe munka, nimega Meinhart selle nõuuga, et tema pidi neid risti-rahwaks tegema! — Aastal **1186** tuli Meinhart seia. Wäina jõe kaldal tuli tema Maale. Seäl kohal kus nüüd Rija lin seisab, olid kaupmehed enesele mõned maiakesed ehitanud ja senna jäi ka Meinhart oma kahe seltsimeestega. Et nemad aga rahwa keelt sugugi ei tunnud, jäiwad nemad kaupmeeste seltsi ja katsusid nende läbi rahwaga tutwaks saada ja nende keelt õpida. Kahekeste käis Meinhart ja tema seltsimehed rahwaga ümber ja katsusid neile risti-usu õpetust kuulutada, aga nemad ei tahtnud niisugust poolegi kuulda wõtta! — Pisut oli neid, kes Kristuse sisse hakasid uskuma ja püha ristimist wastu wõtsid. Mõned lasksid ennast ka ristida, aga heitsid jälle risti-usku ära ja langesid pagana usku ja kombedesse tagasi. — Nüüd tuli Meinhartile teine nõu.

Kõik meie Maa rahwas elasid sel aeal paigal teine teisega sõas ja waenus. Lõuna pool oli sel aeal kuulus wäggew riik — Litwa riik. Litwa rahwas olid jo mitu korda sõdides Kuura-maale ja teise poole Wäina jõe Liiwi rahwa peäle sõdides tulnud ja tahtsid neid ka oma walitsuse alla saata. Nüüd oli kuulda, et nemad jälle sõda walmistasid ja oli karta, et nemad ta Liiwi rahwa peäle kipuksid. Meinhart lubas Liiwi rahwale, kui nemad risti-usku tahaksid jääda, et tahtis laska kindla-linna ehk lossi ehitada, kelle warju al nemad paremaste saaksid Litwa wäe wastu panna. Rahwas lubas. Meinhart kauples Kotlandi-maalt mõistlikkuid müüri- ja puuseppi, kes Ükskülа kohal esimest kiwist maia ja müüri ja kantsidega kinnitud lossi ehitasid. Selle lossi kinkis Meinhart Liiwi rahwale kindlaks warjuks, kui Litwa rahwas ehk teised waenlased nende peäle tahaksid tulla. Ehitamise al tulid kül hulk rahwas, kes ristmist wastu wõtsid, aga kui los oli walmis ja nende kätte saanud, jätsid nemad risti-usku jälle maha ja ei tahtnudgi risti-usust enam kuuldagi. Hea meel neil oli kül, kindla paika enese saades, aga et nemad seda meest, kes neile seda oli walmistanud oleksid tänanud, ei tulnud nende meelegi ja ei pannud ega tema maenitsust ega õpetust enam tähele. Sellegi pärast ei pahandanud se Jumala sõna kuulutaja ei tüdinud ega wäsinud tema ka mite ära. Suure tasandusega kannatas tema rahwa wastu-panemist ja püüdis wäsimata nende hinge õnistust, nendele